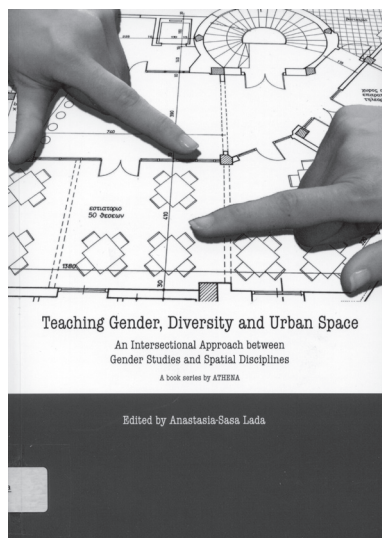

Vrouwen en onderwijs

>> Samenstelling: Carine Tavernier

In deze rubriek vind je didactisch, roldeurbre-
kend materiaal bestemd voor alle onderwijs-
niveaus en het vormingswerk. De boeken en
de lespakketten zijn voorzien van een korte
beschrijving

Alle vermelde publicaties kan je raadplegen in
het documentatiecentrum RoSa

Boeken

Allan Elizabeth J.

Policy discourses, gender, and
education: constructing women's
status

New York: Routledge, 2008. – 222 p.
ISBN 0-415-38168-1

Sinds de jaren zestig is het debat over gelijke kansen in het onderwijs een blijvend thema in de publieke opinie en het wetenschappelijk onderzoek. Het overheidsbeleid inzake gelijke kansen is ook meermaals onderwerp van debat en analyse geweest. Een complexe materie, zo blijkt uit onderzoek. Zo kan het gebeuren dat goed bedoelde hervormingen toch niet het gewenste effect hebben. Om dit laatstgenoemde te vermijden, wil de auteur een kader geven om de valkuilen te onderkennen. Zij concentreert zich op het overheidsbeleid in het hoger onderwijs. Haar onderzoeksmethode bestaat erin het gevoerde discours in het beleid te analyseren. Heel letterlijk te nemen want zij onderzoekt waarover men spreekt en welke thema's niet aan bod komen in dit beleid. Om een effectief gelijkekansenbeleid te voeren is het nuttig om het dominante discours in vraag te stellen.

> onderwijs/gender/gelijke kansen/
beleid/hoger onderwijs/discourse
analysis/theorieën/feminisme/
Verenigde Staten
DII 3b/0042

Allan Elizabeth J., Van Deventer Iverson Susan, Ropers-Huilman Rebecca (eds.)

Reconstructing policy in
high education: feminist
poststructural perspectives
New York: Routledge, 2010. – 250 p.
ISBN 978-0-415-99777-5

Een feministische analyse van het gevoerde onderwijsbeleid in de Verenigde Staten is de centrale invalshoek in deze publicatie. Het huidige politieke en economische klimaat in de VS is dusdanig dat het moeilijker en moeilijker wordt om genderthema's te behouden of zelfs maar te introduceren. In verschillende staten hebben ze reeds wetten gestemd die het gebruik van positieve actie als middel in het gelijkekansenbeleid verbieden. De beschikbare middelen worden schaars en het is dus zaak om een goed onderbouwde visie en actieplan te hebben wil men gender op de politieke agenda houden. De auteurs analyseren de beleidsplannen van universiteiten en de overheid op hun gendergehalte.

> hoger onderwijs/overheidsbeleid/ feminisme/gelijke kansen/theorieën/vrouwbeelden/studenten/Verenigde Staten

DIII3a/0052

European Commission

Gender and education (and employment): gendered imperatives and their implications for women and men: lessons from research for policy makers

[S.L.]: European Commission, 2009.

– 110 p.

ISBN 978-92-79-13964-3

In dit rapport worden de resultaten uit internationaal onderzoek over gelijke kansen en onderwijs onder de loep genomen. Bedoeling is om het beleid te informeren over welke maatregelen bijdragen tot een grotere gelijkheid tussen jongens en meisjes en waar de knelpunten zich situeren. De resultaten worden geëvalueerd in het licht van de criteria opgesteld door de EU. Zo is er de doelstelling om tegen 2010 het aantal leerlingen die op het criterium leesvaardigheid laag scoren met

20% te verminderen. Uit het onderzoek blijkt dat er een stijging is van 10% in de periode 2000-2006. Jongens scoren slecht voor dit criterium. Meisjes kiezen nog altijd veel te weinig studierichtingen met wis-kunde, wetenschap en technologie in hun vakkenpakket. Dit zijn uiteraard maar enkele thema's uit het hele rapport, ze geven wel duidelijk aan dat een gelijkekansenbeleid nodig is.

> gender/onderwijs/gelijke kansen/scholingsgraad/man-vrouwverschillen/studiekeuze/schoolverlaters/arbeid/gezin/sekserollen/rapport/EU

DII 3b/0039

Fennell Shailaja, Arnot Madeleine(eds.)

Gender education and equality in a global context: conceptual frameworks and policy perspectives

London: Routledge, 2008. – 230 p.

ISBN 978-0-415-55205-9

De Millenniumdoelstellingen inzake onderwijs willen basisonderwijs voor alle jongens en meisjes tegen 2015. Een ambitieuze doelstelling. Kunnen deze internationale doelstellingen de nationale en lokale ongelijkheden tussen mannen en vrouwen aanpakken? Wat betekenen gelijke kansen voor jonge vrouwen en mannen in arme landen? Internationaal onderzoek en expertise terzake wordt hier voorgesteld. Eén van de conclusies is dat de verschillende definities van gender die gebruikt worden door de verschillende wetenschappelijke disciplines, internationale organisaties en beleidsmakers aan een herijking toe zijn. Aandacht is er ook voor de onderzoeksmethoden die gebruikt worden om de ervaringen van jonge vrouwen en mannen en hun leerkrachten in kaart te brengen. Het gaat hierbij om mensen die erin slagen om af te wijken van de tradi-

tionele sekserollen. Verder wordt ook de impact van zo'n globale genderagenda op de nationale onderwijspolitiek bekeken.

> onderwijs/gender/gelijke kansen/theorieën/onderzoek/ontwikkelingslanden

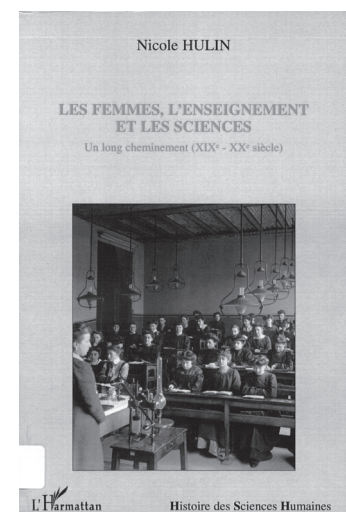
DII 3b/0040

Hulin Nicole

Les femmes, l'enseignement et les sciences: un long cheminement (XIXe- XXe siècle)

Paris: L'Harmattan, 2008. – 238 p.

ISBN 978-2-296-05606-0

Meisjes kiezen nog steeds te weinig voor wetenschappelijke studierichtingen. De exacte wetenschappen blijven nog grotendeels het terrein van jongens. Toch is er al veel bereikt zoals uit deze publicatie blijkt. In één eeuw is er zelfs een enorme vooruitgang geboekt. Meisjes kregen toegang tot het secundair onderwijs. Het niveau van dit onderwijs verbeterde gaandeweg zodat het ook de meisjes voorbereidde op het hoger onderwijs. Universiteiten openden hun deuren voor vrouwelijke studenten. De bijdrage van vrouwen aan de wetenschap kwam in beeld. Denken we maar aan de verschillende Nobelprijzen wetenschap toegekend aan vrouwen. Volgens de auteur is het nu van belang om het beeld van de

wetenschap zelf en dat van vrouwen in de wetenschappen meer aan te moedigen.

> onderwijs/wetenschap/meisjes/
studiekeuze/secundair onderwijs/
Frankrijk
DII 3g/0188

Lada Anastasia-Sasa (ed.)

Teaching gender, diversity and urban space: an intersectional approach between gender studies and spatial disciplines
Utrecht: Athena, 2009. – 152 p.
ISBN 91-87792-44-3

Hoe kan je gender introduceren in de studierichtingen architectuur, ruimtelijke ordening en geografie? In deze publicatie krijg je een mix van theorieën en praktijktips aangeleerd die hierbij behulpzaam kunnen zijn. Het eerste deel geeft ruimte aan een aantal auteurs die een theoretische omkadering schetsen voor het tweede deel. Zo wordt onder meer de relatie feministische theorie en ruimtelijke planning in de laatste 30 jaar geschetst. Het definiëren van de begrippen als gender en ruimtelijke ordening binnen een feministisch kader heeft zijn implicaties in de praktijk. Het tweede deel is meer praktijkgericht, heeft aandacht voor ontwikkelingen in de onderzoekspraktijk en pedagogische tools.

> Feminisme/gender/theorieën/ruimtelijke ordening/steden/geografie/
architectuur/onderzoek/pedagogie
DIII3a/0056

Le Prévost Magdalena

Genre & pratique enseignante: les modèles pédagogiques actuels sont-ils égalitaires?
Bruxelles: Université des Femmes, 2009. – 154 p.
ISBN 2-87288-023-2

In deze publicatie staat de klaspraktijk centraal. De schijnwerpers worden ditmaal gericht op de leerkrachten en hun opleiding. Er wordt gepolst naar hun opvattingen over gelijke kansen in het onderwijs. Vinden zij dat er sprake is van discriminatie of stereotiepe beeldvorming? Welke strategieën gebruiken zij om deze vastgestelde ongelijkheden te counteren? Welke elementen ervaren zij als hinderlijk bij het verwezenlijken van gelijke kansen? Uit het onderzoek blijkt dat het niet zo goed gesteld is met het genderbewustzijn van leerkrachten. In de leerkrachtenopleiding wordt nog veel te veel uitgegaan van wat de onderzoekers de 'mythe de l'égalité déjà-là' noemen.

> onderwijs/gender/gelijke kansen/
pedagogie/feminisme/leraren/basis-
onderwijs/secundair onderwijs/leer-
middelen/Wallonie/België
DII 3a/0273

Lucas Nicole

Dire l'histoire des femmes à l'école: les représentations du genre en contexte scolaire
Paris: Armand Collin, 2009. p. 159
ISBN 978-2-200-35077-2

Aan het begin van dit derde millennium heeft de ene helft van de wereldbevolking nog altijd niet de erkenning en plaats gekregen die hen toekomt. Vrouwen hebben uiteraard geschiedenis 'gemaakt' net als mannen. In het onderwijs ontbreekt het echter nog dikwijls aan een genderinvalshoek. Om meisjes en jongens te kunnen opvoeden als gelijkwaardige burgers van deze maatschappij is het noodzakelijk dat ze beide componenten van hun geschiedenis kennen. Niet alleen de geschiedenis van vrouwen maar ook kennis van de actuele problemen zoals geweld tegen vrouwen, het glazen plafond moeten hun plaats in de onderwijs-

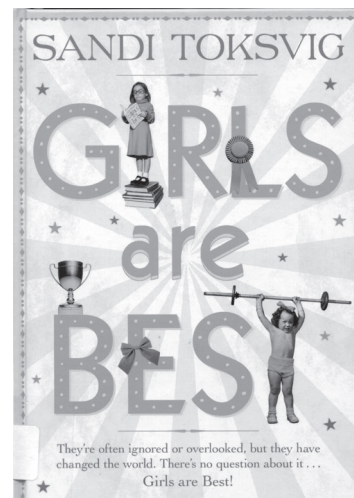
programma's krijgen. Leerlingen moeten zich kunnen spiegelen aan rolmodellen. De beeldvorming in schoolboeken is vaak nog te eenzijdig en rolbevestigend.

> gender/onderwijs/geschiedenis/
meisjes/onderwijsprogramma's/peda-
gogie/Frankrijk
DII 3f/0108

Toksvig Sandi

Girls are best
London: Doubleday, 2008. – 213 p.
ISBN 978-0-385-61524-2

Voor wie meisjes een boost richting zelfvertrouwen wil geven is 'girls are best' aanbevolen leesvoer. Het motto 'girls can do anything boys can ... and do it better!' zet de toon van het boek. Op een heel gevatte en grappige manier worden een aantal stereotiepe ideeën over meisjes/vrouwen onderuitgehaald.

> meisjes/empowerment/emancipatie/
vrouwbeelden/historisch/Verenigde
Staten
DII 1a/0059

Tijdschriftartikelen

Male teacher shortage: black teachers' perspectives/Martino Wayne, Rezai-Rashti Goli M.

- > Gender and Education, vol. 22, nr. 3, may 2010, p. 247-262
- > leraren/basisonderwijs/mannen/zwart/Canada

'Proper masculinities' and the fear of feminisation in modern Cyprus: university students talk about homosexuality/Onoufriou Andreas

- > Gender and Education, vol. 22, nr. 3, may 2010, p. 263-277
- > mannelijkheid/homoseksualiteit/holebi's/studenten/Cyprus

A 'break with tradition' in interwar teacher education/Whitehead Kay

- > Gender and Education, vol. 22, nr. 3, may 2010, p. 279-294
- > leraren/pedagogisch onderwijs/basisonderwijs/Groot-Brittannië

Missionary girl power: saving the 'Third World' one girl at a time/Sensoy Ozlem, Marshall Elizabeth

- > Gender and Education, vol. 22, nr. 3, may 2010, p. 295-311
- > meisjes/islam/vrouwbeelden/literatuur/kinderliteratuur/universiteiten/tekstanalyse

The impact of inter-generational change on the attitudes of working-class South Asian muslim parents on the education of their daughters./Ijaz Aisha, Abbas Tahir

- > Gender and Education, vol. 22, nr. 3, may 2010, p. 313-326
- > onderwijs/meisjes/islam/ouders/attituden/Zuid-Afrika

Agency in action- Young women and their sexual relationships in a private school/Maxwell Claire, Aggleton Peter

- > Gender and Education, vol. 22, nr. 3, may 2010, p. 327-343
- > seksualiteit/relaties/macht/meisjes/jeugd/Groot-Brittannië

Blurring the boundaries: school board women in Scotland, 1873-1919/McDermid Jane

- > Women's History Review, vol. 19, nr. 3, july 2010, p. 357-373
- > schoolleiding/onderwijs/besturen/historisch/Groot-Brittannië

Maternity and modernity: Soviet women teachers and the contradictions of stalinism/Ewing Thomas E.

- > Women's History Review, vol. 19, nr. 3, july 2010, p. 451-477
- > onderwijsberoepen/moederschap/gezin/dictatuur/USSR/leraren

Mogen zijn wie je bent. De Gay-straight alliance van het Dominicus College

- > Raffia, jrg. 22, nr. 2, juli 2010, p. 7-8
- > holebi's/onderwijs/Nederland

'Womanly qualities' and contested methodology: gender and the discipline of economics in late imperial Germany/Van Zee Marynel Ryan

- > Gender and History, vol. 22, issue 2, august 2010, p. 341-360
- > hoger onderwijs/participatie/Duitsland/19e eeuw/economie/methodologie

But some of us are brave and the transformation of the Academy: transformation?/Clarke Cheryl

- > Signs, vol. 35, nr. 4, summer 2010, p. 779-788
- > zwarte vrouwenstudies/Verenigde Staten

Anthology and theorizing black women's studies/Lee Valerie

- > Signs, vol. 35, nr. 4, summer 2010, p. 788-796
- > zwarte vrouwenstudies/Verenigde Staten

But some of us are brave: black women faculty transforming the academy/Brown-Glaude Winnifred R.

- > Signs, vol. 35, nr. 4, summer 2010, p. 801-809
- > hoger onderwijs/universiteiten/wetenschappelijke beroepen/zwarte beroepen/Verenigde Staten

Critical race black feminism: a "jurisprudence of resistance" and the transformation of the academy/Alexander-Floyd Nikol

- > Signs, vol. 35, nr. 4, summer 2010, p. 810-820
- > zwart feminisme/rechtstheorie/universiteiten/Verenigde Staten

If it weren't for my mum...': the influence of Australian indigenous mothers on their children's aspirations to teach/Santoro Ninetta

- > Gender and Education, vol. 22, nr. 4, july 2010, p. 419-429
- > leraren/loopbaan/inheemse volkeren/Australië/moeders

Constructions of Malawian boys and girls on gender and achievement/Kahwendo Martha

- > Gender and Education, vol. 22, nr. 4, july 2010, p. 431-445
- > meisjes/jongens/gender/scholingsgraad/Malawi

Sisters' stories: a psycho-social perspective on families, peers and social class in resistance and conformity to education/Lucey Helen

- > Gender and Education, vol. 22, nr.4, july 2010, p. 447-462
- > sociale klasse/secundair onderwijs/meisjes/Groot-Brittannië

Ik moedig vrouwelijke studenten aan voor het premierschap.Interview decaan Recht, Economie, Bestuur en Organisatie Henk Kummeling

- > Pandora, nr. 2, juli 2010, p. 4-6
- > universiteiten/loopbaan/interview/